

Paikka Kunnanvirasto, kunnanhallituksen kokoussali

Aika 14.09.2020 klo 17:00-18.27

Saapuvilla olleet jäsenet

Vainionpää Jukka, pj.
Alakortes Anna
Huhtala Tero poissa
Jaakkola Pia
Kankaanpää Mauri
Ketola Pirjo-Liisa
Kublina Kristine
Luomaniemi Kari
Rantala Jorma

Muut saapuvilla olleet (ja läsnäolon peruste)

Saarinen Esa	kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Saarikoski Matti	kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja
Hautala Toni	kunnanvaltuuston II varapj. poissa
Pitkäranta Jari	kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja

Herrala Juha	esittelijä, poissa
Mattila Juha	pöytäkirjanpitäjä, esittelijä

Lailisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Asiat 127-136 §§:t

Pöytäkirjan tarkastustapa

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan seuraavat tarkastusvuorossa olevat jäsenet:
Kristine Kublina ja Mauri Kankaanpää
Pöytäkirja tarkastetaan Isojoen kunnanvirastossa heti kokouksen jälkeen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
Jukka Vainionpää	Juha Mattila

Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät

Isojoki 14.09.2020	
Kristine Kublina	Mauri Kankaanpää

Nähtävilläolo

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu nähtäville 15.09.2020
Isojoen kunnan nettisivuille os.
isojoki.fi/paatöksenteko/poytakirjat ja esityslistat 1.1.2016 alkaen

Ilmoitustaulunhoitaja

130 § Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Dnro D/110/00.02.01/2020

Aikaisemmat käsittelyt:

Valmistelija / lisätiedot: hallintojohtaja Juha Mattila
sähköposti: etunimi.sukunimi@isojoki.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti ja pyytävät kirjeellään dnro: VN/8871/2019 lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausunto tulee toimittaa Sosiaali- ja terveysministeriölle 25.9.2020 klo 16.00 mennessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja perustetaan maakunnat. Uudistuksessa on hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistämällä alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluja koko maassa. Näin varmistetaan jatkossakin pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon toiminnallinen ja kustannustehokkuus. Annettavassa lausunnossa pyydetään arvioimaan näiden tavoitteiden toteutumista ehdotetuilla säännöksillä.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin säädettäväksi uuden hallintotason perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaannanolaki, maakuntien rahoit-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

tuslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnossa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määrätymistekijät vastaavat sote-maakunnille niiden lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta. Sote-maakuntien laskennallista rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen lausuntopalautteen perusteella.

Lisäksi pyydetään maakuntajaon osalta lausumaan kahdesta vaihtoehdosta, joissa Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava sijoituisivat vaihtoehtoisesti joko Pohjois-Savon maakuntaan taikka nykyisen maakuntajaon mukaisesti Etelä-Savon maakuntaan. Näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on esitely hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioinnin taustamuistiossa liitteessä 3. Lausuntokyselyssä on aluejaosta kohdennetut kysymykset sekä mahdollisuus perustella vastausta vapaamuotoisesti. Myös aluejako ratkaistaan lausuntokierroksen jälkeen.

Esityslistan lisätietona Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän lausuntoluonnos kuntayhtymän lausunnoksi sekä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen lausunto.

Lausuntopyyntö liitteineen löytyy osoitteesta:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposallid=e6f74170-ce24-440f-bcaa-feada42eaf2a&proposallanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

Ehdotus: Kunnanhallitus antaa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus siihen liittyvine lainsäädäntöineen on Suomen historian suurin hallinnon uudistus, jonka tarkoituksena on luoda uusi hallinnon taso eli sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastuspalveluiden järjestämisestä vastaava maakunta. Sillä on näin ollen erityinen merkitys kuntiin ja niiden itsehallintoon ja tästä syystä kuntien kuuleminen olisikin tullut järjestää kattavammin lainsäädännön valmistelun eri vaiheissa.

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

Kunnanhallitus toteaa uudistukselle olevan tarvetta väestön ikääntymisen, palvelukysynnän kasvun ja julkisen talouden haasteiden vuoksi. Uudistuksen tavoitteet; terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, palveluiden yhdenvertainen saatavuuden lisääminen ja kustannusten kasvun hillintä ovat sinänsä oikeita. Mikäli suunniteltu uudistus toteutetaan, tulisi maakunnan tehtäväksi säätää ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismääräykset eikä maakunnille tule antaa mahdollisuutta laajentaa toimialaansa monialaisemmaksi.

Uudistuksen valmistelu on ollut monivaiheista, mikä vaikeuttaa kokonaiskuvan hahmottamista uudistuksesta. Tämä koskee erityisesti uudistuksen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa niitä kuntia, jotka ovat tällä hetkellä muutoinkin haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Lisäksi uudistuksen aikataulu on erittäin kireä. Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin vuoden 2023 alusta lukien ja voimaantulopäivä on 1.7.2021. Ensimmäiset maakuntavaalit järjestettäisiin tammikuussa 2022 ja vaaleissa valittavan maakuntavaltuuston toimikausi alkaisi 1.3.2022. Näin kireä aikataulu uudistuksen toimeenpanossa vaarantaa huolellisen valmistelun, kun huomioidaan se mittava työ, joka myös kunnissa ja kuntayhtymissä joudutaan tekemään tehdä uudistuksen onnistumiseksi.

Lakiehdotuksessa sosiaali- ja terveyspalvelut siirretään kuntien järjestämismääräyksiä soveltavilta sote-maakuntien järjestämismääräyksille. Näin ollen uudistuksella luodaan uusi hallinnon taso, joka pirstaloittaa vastuun useamman hallinnontason hoidettavaksi niistä tehtävistä, jotka tähän saakka on hoidettu monialaisten kuntien tehtäväkokonaisuuksissa. Tämä muutos perustason palveluissa tarkoittaa myös sitä, että kuntien ja kaupunkien muut hyvinvointipalvelut (varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, kulttuuri- ja liikuntapalvelut) jäävät kuntien järjestämismääräyksille ja sote-palvelut irtoavat sote-maakunnan järjestämismääräyksille. Uudistuksen tavoitteena oleva väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen edellyttää myös kuntien järjestämismääräyksille jäävien palvelujen sekä niiden rahoituksen turvaamista, jotta tavoitteeseen olisi mahdollista päästä.

Sote-uudistuksen eräänä keskeisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä sote-palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden parantamiseen. Kuntalaisten yhdenvertaiset ja sujuvat palveluketjut edellyttävät lisääntyvää kuntien ja sote-maakunnan yhteistyötä ja palvelujen yhteensovittamista uusilla yhdyspinoilla. Kunnan ja sote-maakunnan välisen yhteistyön varmistamiseen ei lakiluonnoksessa kuitenkaan ole kiinnitetty riittävästi huomiota, eikä esitetty säädös yksistään turvaa tämän edellyttämien yhteistyörakenteiden ja toimintamallien muodostumista. Esitetystä tulisi täydentää siten, että neuvottelu-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

veloitteen lisäksi sote-maakunnan ja kuntien tulisi sopia yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta. Luonnoksen 14 §:n mukaan sote-maakunnan ja kuntien on valtuustokausittain neuvoteltava tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Kyse lienee muodollisen yhteistyön minimisäännöksestä, tosiasiasa kuntien ja maakuntien välillä on erittäin paljon yhdyspintoja, joissa käytännön yhteistyön on toimittava.

E erityisen tärkeää yhteistyö on sote-maakunnan ja kunnan yhteisillä asiakaspinnoilla, joissa vaikuttavalla yhteistyöllä on mahdollista edistää asiakkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä hillitä niin kunnan kuin sote-maakunnan kustannusten kasvua. Yhteisiä asiakaspintoja on mm. lasten ja perheiden palveluissa, nuorten työpajapalveluissa ja maahanmuuttopalveluissa. Lisäksi osaavan työvoiman ennakointi ja opiskelijoiden sote-palvelut edellyttävät koulutuksen järjestäjän ja maakunnan yhteistyötä. Tässä yhteydessä on myös huomioitava se, että kuntien asukkaiden palvelutarpeet voivat olla hyvin erilaisia erityyppisissä kunnissa ja alueilla. Asukkaiden palvelutarpeiden erilaisuus edellyttää erityistarpeiden huomioimista ja palvelujen kohdentamista tarpeiden mukaisesti.

Kuntien heikkenevä taloustilanne vaikuttaa suoraan kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen edellytyksiin. Rahoituksen turvaaminen on kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Väestön hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen ei ole mahdollista pelkästään lainsäädännön keinoin ja julkisen sektorin toimenpitein, vaan se edellyttää ihmisten omaehtoista toimintaa sekä yhteistyötä myös kolmannen sektorin toimijoiden sekä yritysten kanssa. Uuden hallinnon tason luominen ei myöskään edistä tavoitetta hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvua, päinvastoin uhkana on kustannustason nousu.

Maakunnan ohjausjärjestelmään sisältyy ongelmia maakuntien itsehallinnon näkökulmasta, vaikkakin esityksellä on tarkoitus luoda edellytykset itsehallinnolle kuntia suuremmalla alueella sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiseksi sote-maakunnan toiminnassa. Esim. palvelujen järjestämiseen ulottuva ministeriöiden vahva ohjaus rajoittaa tosiasiallisesti itsehallintoa ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia maakunnassa. Sote-maakunnilla tulisi olla lakiesitystä itsenäisempi oikeus päättää palvelujen järjestämisestä.

Maakuntalain säännökset valtuuston vaaleista, päätöksenteosta ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksista vastaavat kuntalain säännöksiä. Itsehallinnon ja kansanvaltaisuuden toteutumisen kannalta olennaista on kuitenkin, millainen päätösvalta vaaleilla valituilla maa-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

kunnan valtuutetuilla ja muilla päätöksentekijöillä tosiasiallisesti on. Kunnallisen demokratian toteutumisen näkökulmasta - varsinkin pienten kuntien osalta - uudistuksessa on erityisen huolestuttavaa se, että päätösvalta siirtyy kunnallisen itsehallinnon piiristä kuntaa suuremmille alueille, maakunnallisen itsehallintoon, jolloin päätöksenteko etäännyttävä kunnallisesta. Maakunnissa, joissa on erikokoisia väestökeskittymiä, vaaleilla valittava valtuusto koostuu keskuskäytävien väestöstä ja reuna-alueet todennäköisesti jäävät demokratia-vajeeseen. Tulisikin harkita maakunnan sisäisten vaalipiirien käyttöönottoa.

Valtion ohjausvalta maakuntaan tulisi olemaan erityisen vahva investoinneissa ja palvelujen järjestämisessä, mikä on ristiriidassa maakunnan vahvaa järjestämisvastuuta korostavan tavoitteen kanssa. Lisäksi valtion valvontamenettely on raskas ja sitä toteuttavat osin päällekkäiset valvontaviranomaiset. Valtion valvonnan lisäksi sote-maakunnan itsemääräämisoikeutta rajoittaa yhteistoiminta-alueen suunnitteluvaihtoehto. Onkin aiheellista kysyä, voiko sote-maakunta tosiasiallisesti toteuttaa itsemääräämisoikeutta sille jäljelle jäävällä vallalla. Vahva valtionohjaus ei myöskään välttämättä takaa uudistuksen tavoitetta kustannusten kasvun hidastamisesta, vaan saattaa jopa lisätä kustannuksia, koska se rajoittaa sote-maakuntien liikkumatilaa ottaa huomioon paikalliset olosuhteet.

Sote-maakuntien ohjaus toistaa rakenteellisesti valtion omiin virastoihinsa kohdistamaa ohjausta. Maakunnat käyvät ministeriöiden kanssa vuosittaiset ohjausneuvottelut. Menettely lähenee tulossopimusmenettelyä, jota kuntiin ei ole mahdollista niiden itsehallinnon takia soveltaa. Valtiolla olisi edelleenkin avoimet mahdollisuudet puuttua maakuntien operatiivisiin päätöksiin erityisesti maakuntien yhteistyösopimusten piiriin kuuluvissa asioissa (järjestämislaki 34-36 §§:t).

Maakuntien talousohjaukseen liittyy kiinteästi sote-maakuntalain maakuntien sisäistä taloudenpitoa koskevat säännökset, erityisesti huomattavasti kuntia tiukemmat alijäämän kattamisvelvollisuudet sekä maakuntien arviointimenettely ja sen kautta mahdollisesti maakuntarakenteen muuttamiseen johtavat kriteerit. Näin siitä huolimatta, että sote-maakuntien perustamisen keskeisenä syynä on tarve siirtää palvelut toiminnallisesti ja taloudellisesti kuntia vahvemmilta organisaatioille. Maakuntien olisi katettava alijäämänsä kahdessa vuodessa.

Rakenteellisen uudistuksen tavoitteisiin pääsy edellyttää palveluiden sisällöllistä uudistamista. Erityinen huoli liittyy muutosta tukevien valtionavustushankkeiden toteutumiseen tilanteessa, jossa kunnat ja kuntayhtymät ovat sitoneet merkittävästi voimavaroja koronaepidemi-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

an hoitoon ja joutuvat myös jatkossa sitomaan voimavaroja sen taloudellisten, terveydellisen ja sosiaalisten jälkivaikutusten hoitoon. Tästä syystä mm. kuntien velvollisuutta kattaa kuntayhtymien alijäämät ennen kuntayhtymien varallisuuden ja velkojen siirtymistä SOTE-maakuntaan tulisi vähintäänkin kohtuullistaa, sillä koronaepidemia on aiheuttamassa merkittäviä alijäämiä kuntayhtymille ja alijäämien kattaminen näin tiukalla aikataululla heikentäisi jäsenkuntien taloutta kohtuuttomasti.

Maakuntien rahoituksen riittävyys tulee varmistaa valtion toimesta niin, ettei mahdollista rahoitusvajetta tulla rahoittamaan niistä varoista, joilla valtio rahoittaa kuntien toimintaa. Uudistukseen liittyen on parlamentaarisen komitean valmisteltavana oleva maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen ratkaistava vuoden 2020 loppuun mennessä. Maakuntien oma verotusoikeus vahvistaisi maakuntien taloudellisia kannustimia ja mahdollistaisi esimerkiksi investointien ohjausta ja rahoitusta koskevan ohjausjärjestelmän keventämisen. Vastaavasti menossa olevat sosiaaliturvan ja työllisyyspalveluiden uudistusten eteneminen ovat olennaisia järjestelmämuutoksia myös sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen onnistumiseksi.

Kunnanhallitus kiinnittää huomiota myös sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta, hankintaa ja ostopalveluita koskeviin säädösehdotuksiin ja kysymyksiin. Ehdotuksessa säädettäisiin täsmällisemmin sote-maakunnan järjestämismallista sekä tarkkarajaisemmin palvelujen hankkimisesta yksityisiltä palvelutuottajilta sekä vuokratyövoiman käytöstä.

Kuntalaki lähtee järjestämismallista, jossa kunnalla ei ole varsinaista tuottamismallista vaan se voi päättää tuottamismallista. Jatkossa järjestämismallista rinnalle on tarkoitus nostaa aiempaa selkeämmin myös maakunnan vastuu tuottaa palvelut itse. Järjestämismallista tuleekin varmistaa sote-maakunnan mahdollisuus huolehtia järjestämismallista sisällyttävistä velvoitteista kaikissa tilanteissa. Oman palvelutuotannon tulee muodostaa toiminnan ydin siten, että eri toiminnossa tarvittava oman henkilöstön palvelutuotantoon liittyvä osaaminen sekä toiminnan vakaus turvataan eikä palvelutuotanto vaarantuisi häiriötilanteissa. Järjestämismallista toteuttamiseksi sote-maakunnalla on oltava palveluksessaan toiminnan edellyttämä sosiaali- ja terveydenhuollon ammatti- ja muu henkilöstö sekä hallinnassaan asianmukaiset toimitilat, toimintavälineet ja muut tarvittavat toimintaedellytykset.

Kunnanhallitus toteaa tässä yhteydessä, että monituottajuus on jo vuosikymmeniä ollut erityisesti sosiaalipalveluissa vallitseva tuotta-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

mismalli. Tätä ei esityksessä huomioida riittävässä määrin. Epäselväksi jää myös se, mikä olisi käytännössä liian laajamittaista ostopalvelujen hyödyntämistä sekä se, tuleeko esitys edellyttämään sellaisten palveluiden palauttamista takaisin julkisen järjestäjän tuottamisvastuulle, jotka tällä hetkellä hankitaan ostopalveluna, mutta joiden lakiesityksen mukaan arvioidaan olevan liian laajamittaista ostopalvelujen hyödyntämistä. Mikäli jatkossa palvelujen hankinta yleensäkin tulkitaan ulkoistamiseksi, olisi tämä merkittävä muutos, koska nykyisin ulkoistuksella viitataan itse tuotetun toiminnan siirtämiseen ulkoiselle tuottajalle. Tältä osin esitysluonnokseen sisältyvät epäselvyydet tulisi täsmentää, myös hankintalain ja sopimusoikeuden osalta.

Sosiaali- ja terveystalouden rahoituksen määräytymiskriteerit vastaavat maakunnan rahoituksen määräytymistä. Sote-maakuntien rahoituksessa huomioidaan esityksen mukaan vuosittain etukäteen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu 80 prosenttisesti, kustannustason nousu sekä sote-maakuntien mahdolliset uudet tehtävät. Se, että palvelutarpeen muutoksesta otetaan huomioon vain 80 %, aiheuttaa maakunnille rahoituspaineita, joita on syytä tarkemmin arvioida perustuslaissa turvatun rahoitusperiaatteen näkökulmasta.

Rahoitus tarkistetaan koko maan tasolla jälkikäteen vastaamaan toteutuneita sote-kustannuksia, jotta sote-maakunnilla on edellytykset hoitaa niille osoitetut tehtävät. Tarkistuksessa ei kuitenkaan arvioida laskennallisen rahoituksen riittävyttä yksittäisen sote-maakunnan tehtävien hoitamiseen, vaan sote-maakunnille rahoitus kohdistuisi rahoituslain määräytymistekijöiden mukaisesti laskennallisena rahoituksena. Toteutuneet kustannukset tulisikin huomioida maakuntakohtaisesti, jotta turvataan sote-palvelujen riittävä rahoitus toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

Sote-maakuntien rahoituksen riittävyys niiden vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen on tärkeää myös kuntien näkökulmasta. Maakuntien ja kuntien rahoitus on osa julkisen talouden kokonaisuutta. Julkisen talouden suunnitelmaa valmisteltaessa yhden sektorin rahoitusongelmat väistämättä vaikuttavat myös muihin sektoreihin määriteltäessä eri sektoreiden rahoitusosuuksia ja haettaessa tasapainoa julkiseen talouteen.

On sinällään perusteltua, että maakunnille siirtyvät sairaanhoitopiireistä ja erityishuoltopiireistä palveluiden järjestämisen ja tuottamisen edellyttämät toimitilat ja irtain omaisuus. Järjestelyn hyväksyttävyyden kuntien näkökulmasta riippuu kuitenkin toteuttamistavasta eli siitä, miten omaisuudensiirrot kompensoidaan kunnille. Liikelaitoskuntayhtymän omistajakunnan näkökulmasta ehdotettu kunnille maksettavan

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

kompensaation laukaiseva taloudellisten menetysten raja-arvo (0,7 prosenttiyksikköä laskennallisesta kunnallisveron korotustarpeesta) on liian korkea.

Kuntien näkökulmasta tärkein kysymys on uudistuksen voimaantullessa kuntien omistukseen jäävien toimitilojen käyttö sote-palveluiden tuottamiseen siirtymäkauden vuokrajärjestelyn (3+1 vuotta) jälkeen ja vuokrataso siirtymäkaudella. Toinen keskeinen ongelma kuntien näkökulmasta on pitkään kestävä epätietoisuus siitä, tulevatko sote-maakunnat tarvitsemaan sote-käytössä uudistuksen voimaantuloheillä olevia tiloja siirtymäkauden jälkeen ja millä mekanismilla ja hinnalla mahdollinen hyödyntäminen toteutetaan. On todennäköistä, että sote-maakunnat tulevat tarvitsemaan siirtymäkauden jälkeenkkin kuntien kiinteistöjä laajassa mitassa. Sote-maakuntien mahdollisuudet ostaa toimitiloja ovat rajalliset, kun otetaan huomioon esityksen mukaiset maakuntien erittäin rajoitetut lainanottovaltuudet. Kunnat puolestaan eivät voi siirtymäkauden jälkeen vuokrata kunnan taseessa olevia toimitiloja maakunnille, vaan toimitilat tulisi siirtää markkinaehtoisesti toimiviin kuntien tai maakuntien ja kuntien yhteisesti omistamiin yhtiöihin.

Ottaen huomioon kuntien taloudellisen tilanteen ja mm. koronaepidemian hoitamisen vaikutukset kuntatalouteen on kuntien kannalta kohtuutonta, että niiden sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoiimeen käytettävä irtain omaisuus tulisi luovuttaa maakunnalle vastikkeettomasti. Kompensaatiota laskettaessa tuleekin esityksestä poiketen ottaa huomioon kaikki omaisuuslajit. Korvauksen tulee siten kattaa myös kuntien osuudet maakunnille siirtyvien kuntayhtymien peruspääomista sekä maakunnille kunnilta siirtyvän sote -irtaimiston, jonka arvo on oletettavasti valtakunnan tasolla satoja miljoonia euroja. Tätä on edellyttänyt myös eduskunnan perustuslakivaliokunta (PeVL 65/2018 vp). Esityksen mukaan mainittuja omaisuuden siirtoja ei otettaisi korvausta laskettaessa huomioon, koska ne voitaisiin kuitata alentamalla kuntien peruspääomaa eivätkä siten olisi tulosvaikutteisia. Kuntien taloudellinen menetys on reaalin riippumatta siitä, käsitelläänkö se tilinpäätöksessä tulosvaikutteisesti vai taseessa peruspääoman alenemisena. Isojoen kunta yhtyy lausunnossaan Kuntaliiton ehdotukseen viime hallituskaudella käsittelyssä olleen hallituksen esityksen lausuntoa vastaavasti, että korvaus myönnetään, jos kunnan taloudellinen menetys on vähintään kolme miljoonaa euroa tai se vastaa vähintään 0,25 prosenttiyksikön laskennallista korotustarvetta kunnan tuloveroprosenttiin.

Sote-maakuntien perustamisen jälkeen maakunnat laativat palvelustrategiansa ja niihin pohjautuvat palveluverkkosuunnitelmansa. Tämä toteutuu mahdollisesti siirtymäkauden loppupuolella. Kunnat

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

eivät voi tietää riittävän ajoissa omistuksessaan olevien kiinteistöjen tulevasta käytöstä, mikä todennäköisesti estää toimitilojen ylläpidon kannalta välttämättömiäkin investointeja. Ongelmaa pahentaa vielä se, että kunnilla ei ole tietoa edes rajoituslain perusteella sosiaali- ja terveysministeriön luvalla toteutettujen ja tarpeelliseksi katsottujen investointien tulevasta käytöstä.

Esityksen mukaan valtio ohjaa voimakkaasti maakuntien investointeja. Maakunnan toiminnan ja investointien vahva valtionohjaus johtuu siitä, että maakuntien rahoitus on miltei kokonaan valtionrahoitusta. Maakuntien mahdollisuus rahoittaa taseessaan olevien kiinteistöjen peruskorjausta sekä uudisrakentamista on valtion kanssa käytävien neuvottelujen varassa, koska valtiolta tarvitaan hyväksyntä pitkäaikaiseen lainanottoon. Tämä hankaloittaa merkittävästi maakuntien mahdollisuuksia pitkän tähtäimen investointisuunnitteluun. Lisäksi tämä saattaa toimia kannusteena toteuttaa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita muutoin kuin omaan taseeseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannossa työskentelevän henkilöstön osalta lainsäädännön linjaukset ovat selkeitä. Tukipalveluhenkilöstön osalta liikkeenluovutuksen piiriin kuuluva henkilöstön määrittely on haasteellisempaa toteuttaa ja edellyttää tehtäväjärjestelyjä ja neuvotteluja sote-maakunnan valmistelijoiden ja luovuttavien organisaatioiden kanssa. Useita organisaatioista muodostuvan sote-maakunnan henkilöstön palkkaharmonisointi edellyttää valtakunnan tason sopimista ja periaatteellista linjausta sekä mahdollisimman pitkää siirtymäaikaa. Tässä yhteydessä Isojoen kunnanhallitus toteaa, että esim. koulupsykologien ja –kuraattorien mahdollisella siirtämisellä erilliseen sosiaali- ja terveyspalvelujen organisaatioon ei saavuteta mitään toiminnallista tai taloudellista hyötyä. Koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut kuuluvat yhtä kiinteästi koulun normaaliin toimintaan kuin esim. ohjaaja- ja avustajapalvelut. Koulupsykologit ja –kuraattorit ovat tällä hetkellä lähes kaikissa kunnissa opetuspalveluiden henkilöstöä ja on tärkeää, että opetuspalvelut ja niihin kiinteästi liittyvät oheispalvelut muodostavat selkeän, toimivan ja yhtenäisen kokonaisuuden osana keskeisimpiä kuntapalveluita.

Lisäksi kunnanhallitus kiinnittää huomiota siihen, että lähipalvelut on turvattava kaikissa kunnissa.

Pelastustoimen järjestämisen uudistuksen osalta kunnanhallitus viittaa Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen asiasta antamaan lausuntoon. Kunnanhallitus toteaa lisäksi, että esitys mahdollistaa pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen toiminnallisen synergian hyödyntämisen sote-maakunnassa ja sote-maakunnan eri alueilla. Pelastustoimen palvelujen vaikuttavuuden parantaminen ja yhteiskunnallisen hyödyn kasvattaminen pe-

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

rustuu riskien tunnistamiseen ja riskiperustein valittuihin toimenpiteisiin. Esitetyt rahoituskertoimet eivät perustu tutkimustietoon. Lisääntyvä valtion ohjaus ei saa vähentää tietoperusteisuutta pelastustoimen palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Isojoella, 15.09.2020
Sirkku Mukkala, arkistonhoitaja

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Kokouspäivämäärä
14.09.2020

MUUTOKSENHAKUOHJE

Oikaisuvaatimus (Kuntalaki)

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen
Pykälät: 128

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai kunnan jäsen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään

Isojoen kunnanhallitus
PL 23, 64900 ISOJOKI
sähköposti: kunnanhallitus@isojoki.fi
puh. 06-24132000

Kunnanvirasto on avoinna ma-to klo 9-15, pe 9-14

Määräaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
ja toimitettava Isojoen kunnanhallitukselle määräajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, tai kolmantena päivänä sähköpostiviestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi ____ . ____ 20 ____

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi
Päätös, johon oikaisua haetaan
Miten päätös halutaan oikaistavaksi
Millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 127, 129-136

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 128

Lautakunta/ Jaosto	Hallitus	Valtuusto	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Isojoella Pöytäkirjanpitäjä Arkistonhoitaja
-----------------------	----------	-----------	--